

„POSJET IZ SVEMIRA“ (Projekt učenika PŠ Hrašćina)

Prema svjedočenju očevidaca 26.svibnja, 1751.u popodnevnim satima na vedrom nebu iznad Hrašćine iz smjera istoka pojavila se vatrena kugla. Malo prije pada uz veliku buku kugla se raspala u dva dijela. Odmah nakon pada pronađena su dva komada meteorita. O događaju je načinjen detaljni zapisnik koji je s većim komadom meteorita poslan u Bratislavu vladajućem carskom paru Mariji Tereziji i Franji. Manji komad ubrzo nakon pada razdijeljen je na niz manjih dijelova, a poslužio je i za kovanje čavala.

Kako je ovaj događaj, prema svjedočanstvima promatran iz Sigeta u Mađarskoj, Štajerskoj i Bavarskoj, utjecao na ondašnji puk, na mjestu pada meteorita uprizzorili su učenici 3.r., prizore fotografirali i izradili strip. Inspirirani ovim povijesnim događajem učenici 2.r.izradili su mapu slika pada meteorita, a nastale su i zanimljive priče na tu temu.

Mladi povjesničari otkrili su da je hrašćinski meteorit željezni meteorit iz skupine oktaedrita, najvećim dijelom izgrađen od legure željeza i nikla. Prema kemijskoj klasifikaciji pripada skupini IID meteorita. U svijetu je još poznat pod nazivom Zagrebačko željezo.

Pad meteorita kod Hrašćine je prvi pad nekog meteorita u svijetu koji je dokumentiran zapisnikom. Svjedočanstva očevidaca umnogome su pridonijela formiranju stava o vanzemaljskom porijeklu meteorita. Znanstvena istraživanja hrašćinskog meteorita promijenila su tadašnju astronomsku znanost. Posebno je značajno da je upravo na hrašćinskom meteoritu bečki metalurg Aloys von Widmanstätten zapazio neobične lamele koje su kasnije po njemu nazvane Widmanstättenove figure.

Veći komad hrašćinskog meteorita čuva se u Prirodoslovnom muzeju u Beču, a predstavlja jednu od njegovih najvećih dragocjenosti. Njegov odljev izložen je u Prirodoslovnom muzeju u Zagrebu, a od 2010.g.jedan je odljev postavljen uz spomen ploču na mjestu pada meteorita. Informativna ploča koja je učenicima poslužila kao izvor spoznaja jedinstvena je u našoj domovini jer sadrži osim uobičajenog teksta na hrvatskom i engleskom jeziku i esperanto, ali to je već druga priča.

Uz istraživanje i izvanučioničku nastavu mladi su povjesničari poradili na popularizaciji hrašćinskog meteorita izrađujući originalan suvenir i informativni letak. Svoje spoznaje zajedno s učenicima 2.i 3.r.prikazali su kao zajednički projekt pod slikovitim nazivom „Posjet iz svemira“.

Svoje projekte „Posjet iz svemira“ i „Crn – bel“ učenici PŠ Hrašćina prezentirali su na 4.“Prigorsko-zagorskom sejmu“ koji je održan u organizaciji LAG PRIZAG-a, Hrvatske mreže za ruralni razvoj i Općine Hrašćina, a pod pokroviteljstvom Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije, 27.5.2012.u Trgovišću. Logom škole i opisom svojih aktivnosti učenici su se predstavili i u biltenu sajma.